

Psychické zvláštnosti jedinců s mentálním postižením

Specializace: Psychopedie

Psychické zvláštnosti jedince s MP

- Zvláštnosti psychických procesů, především v oblasti **vnímání, pozornosti, řeči, paměti a myšlení** jsou individuálně modifikovány vzhledem k charakteru, nerovnoměrnosti a hloubce postižení, vzhledem k sociálnímu prostředí, v němž mentálně postižený jedinec žije, i vzhledem k jeho momentálnímu celkovému stavu.

Mentální postižení se projevuje:

- zvýšenou závislostí na rodičích a druhých,
- infantilností osobnosti,
- zvýšenou pohotovostí k úzkosti, k neurotickým dětským reakcím a pasivitě chování,
- konformní se skupinou,
- sugestibilitou a rigiditou chování,
- nedostatky v osobní identifikaci a ve vývoji svého „já“,
- v opožděném psychosexuálním vývoji,
- v nerovnováze aspirací a výkonů,
- ve zvýšené potřebě uspokojení a jistoty,
- poruchami v meziosobních vztazích a komunikaci,
- sníženou přizpůsobivostí k sociálním a školním požadavkům,
- impulsivností, hyperaktivitou nebo celkovou zpomaleností chování,
- citovou vzrušivostí a labilitou nálad,
- poruchami poznávacích procesů, primitivností a konkrétností úsudků, ulpíváním na detailech, sníženou mechanickou a logickou pamětí,
- poruchami vizuomotoriky a pohybové koordinace.

1. Kognitivní procesy

- Základním znakem mentální retardace je porušení poznávací činnosti. Vágnerová (2004) uvádí, že typickým znakem tohoto narušení je omezenější potřeba zvědavosti a preference podnětového stereotypu.

Vnímání

Znaky vnímání osob s MP:

- zpomalenost
- zúžení
- špatně postihují vztahy a souvislosti
- nediferencují počítky a vjemy
- inaktivita
- nedovedou se pozorně dívat

Myšlení

Znaky myšlení osob s MP

- Omezená schopnost abstrakce a zobecňování
- Chudé a neproduktivní myšlení,
- Slabá řídicí úloha myšlení
- Nekritičnost myšlení

Řeč MP

- Opožděný řečový vývoj
- Nedostatečné sluchové vnímání
- **Menší slovní zásoba**
- **Mluvnická stavba řeči** je velmi nedokonalá

Paměť MP

- Problém ve všech **fázích paměti**
- MP si **osvojují všechno nové velmi pomalu.**

Pozornost

- Jedinci s mentálním postižením jsou schopni udržet záměrnou pozornost **mnohem kratší dobu** než jejich intaktní vrstevníci.
- Po soustředění musí následovat **relaxace.**

2. Emocionální oblast

Emoce

- Ve své většině jsou děti s mentálním postižením **emočně nevyspělé** a chovají se jako děti **nižší věkové úrovně (infantilita).**
- City jsou dlouhou dobu **nedostatečně diferencovány**
- Charakteristické jsou **přechody od jedné nálady ke druhé,**
- **nedostatečné řízení citů intelektem,**
- **Patologické citové projevy**

3. Volní vlastnosti

- U MP se objevuje neschopnost řídit své jednání a překonávat překážky
- **Hypobulie, abulie.**